

TJÄNSTESKRIVELSE

2017-09-18

Utbildningskontoret

Utbildningsnämnden

**Resultatredovisning nationella program gymnasiet
vårterminen 2017**

Dnr: UN 17/078

Sammanfattning av ärendet

Sammanfattningsvis har andelen elever som avgått med examen minskat mellan 2016-2017 både för högskoleförberedande program och yrkesprogram. Vid en jämförelse mellan 2015 och 2017 har andelen dock ökat något. När det gäller jämförelsetalen är det i stort sett oförändrade. Att beakta är att det är relativt få elever som lämnar våra gymnasieskolor varje år. I år lämnade 169 elever ett högskoleförberedande program och 80 elever ett yrkesprogram. Det innebär att få elevers resultat kan ge stora förändringar i skolornas/programmets resultat.

Under perioden har ett målmedvetet systematiskt kvalitetsarbete genomförts för att förbättra undervisningens kvalitet och öka elevernas måluppfyllelse. Som fokus har varit språk- och kunskapsutvecklande ämnesundervisning mot bakgrund av att eleverna i stor omfattning har bristande kunskaper i svenska och engelska. Vidare har skolorna utvecklat särskilda anpassningar och stödet till eleverna för att få elevernas måluppfyllelse att öka. Utöver detta arbetar skolorna med att säkra och utveckla de förebyggande och främjande elevhälsoinsatserna samt elevinflytandet. Detta arbete kommer att fortsätta kommande år.

För att öka elevernas studiemotivation ska Södertäljes gymnasieskolor arbeta med entreprenöriellt lärande, också kallat värdeskapande lärande. Det innebär att skolan arbetar tematiskt och ämnesövergripande i alla ämnen. Arbetssättet innebär ett tätt samarbete mellan lärarna, ett kollegialt lärande måste utvecklas. Vidare utvecklar arbetssättet elevernas (och personalens) entreprenöriella förmågor som initiativförmåga, ansvarstagande, att gå från idé till handling, kreativitet, beslutsfattande, kommunikationsförmåga och samarbetsförmåga.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse 2017-09-18 Resultatredovisning nationella program gymnasiet vårterminen 2017

PM Resultatredovisning och analys avgångselever nationella program 2017

Ärendet

Enligt den av nämnden beslutade tidsplanen för resultatredovisning skall redovisning av betygstatistik för gymnasieskolan ske i september.

Ekonomiska konsekvenser och finansiering

--

Kontorets förslag till nämnden:

1. Nämnden godkänner resultatredovisning gymnasieskolan 2017.

Monica Sonde

Utbildningsdirektör

Handläggare: Lena Henlöv

Ledningsstrateg

Staben

Telefon (direkt): 08-523 022 02

E-post: lena.henlov@sodertalje.se

Beslutet skickas till

Verksamhetschef gymnasiet

Akten

UN | 2017-09-18

Resultatredovisning och analys avgångselever nationella program 2017

Södertälje kommun

Heléne Rådbrink
Verksamhetschef gymnasiet
Utbildningskontoret
Telefon (direkt): 08-550 218 88
E-post: helene.radbrink@sodertalje.se

Innehåll

Resultatredovisning och analys avgångselever nationella program 2017	1
1. Gymnasieskolan – sammanfattning av resultat och analys.....	3
1.1 Resultat	3
1.2 Åtgärder för bättre resultat	3
2. Resultatredovisning och analys avgångselever gymnasiet 2017	4
2.1 Analys och kommentarer.....	4
2.1.1 Inledning.....	4
2.1.2 Högskoleförberedande program.....	5
2.1.3 Yrkeprogram	7

1. Gymnasieskolan – sammanfattning av resultat och analys

1.1 Resultat

	2017	2016	2015	2014
Avgått med examen samtliga elever	70%	75%	68%	70%
Avgått med examen högskoleförberedande program	70%	77%	68%	76%
Avgått med examen yrkesprogram	70%	72%	68%	62%
Avgått med högskolebehörighet yrkesprogram	34%	31%	25%	19%
		2016	2015	2014
Jämförelsetal samtliga elever	13,87	13,82	13,83	
Jämförelsetal högskoleförberedande program	14,50	14,32	14,50	13,99
Jämförelsetal yrkesprogram	12,54	12,80	12,39	12,71

Sammanfattningsvis har andelen elever som avgått med examen minskat mellan 2016-2017 både för högskoleförberedande program och yrkesprogram. Vid en jämförelse mellan 2015 och 2017 har andelen dock ökat något. När det gäller jämförelsetalet är det i stort sett oförändrat sett på samtliga elever. Att beakta är att det är relativt få elever som lämnar våra gymnasieskolor varje år. I år lämnade 169 elever ett högskoleförberedande program och 80 elever ett yrkesprogram. Det innebär att få elevers resultat kan ge stora förändringar i det skolornas/programmets resultat.

1.2 Åtgärder för bättre resultat

Utvecklingen av undervisningen i gymnasieskolan styrs av plan för systematiskt kvalitetsarbete för gymnasieskolan i Södertälje kommun. Den bryts sedan ner i lokala planer för varje gymnasieskola. Som gemensamt förbättringsområde har Gymnasieskolan under de senaste åren arbetat med att utveckla en språk- och kunskapsutvecklande ämnesundervisning. Satsningen omfattar samtliga ämnesområden och alla lärare. Inför läsåret 2017/2018 inarbetas de insatserna i gymnasiet utvecklingsområden. Det för att säkra att effekterna av de insatser och arbetsmodeller som införts fortsätter att utvecklas och ökar elevernas resultat. Under läsåret 2017/2018 fortsätter arbetet med följande insatser:

- En undervisningsmodell för metodisk språkutveckling har införts och ska även inför kommande läsår fortsätta att utvecklas. Förstelärarna ansvarar för utvecklingen och förståelsen för vikten av språk- och kunskapsutvecklande ämnesundervisning i alla ämnen. T ex arbetar lärare i svenska som andraspråk tillsammans med yrkeslärarna i deras undervisning.
- Täljegymnasiet fortsätter att utveckla den språksupport för lärare och elever som etablerats. Utvecklingen sker fortsatt i samverkan med Nationellt Centrum för svenska som andraspråk vid Stockholms universitet. Under 2017/2018 ska ett nätverk för språkutveckling bildas med övriga gymnasieskolor. Det ska ske med ledning från

Språksupporten. Detta för att säkra att dess effekter och metoder även ska vara tillgängliga för övriga gymnasieskolor.

- För att öka elevernas studiemotivation ska samtliga Södertäljes gymnasieskolor arbeta med innovations och entreprenöriellt lärande också kallat värdeskapande lärande. Det innebär att skolan arbetar tematiskt och ämnesövergripande i alla ämnen. Arbetssättet innebär ett tätt samarbete mellan lärarna, ett kollegialt lärande måste utvecklas. Vidare utvecklar arbetssättet elevernas (och personalens) entreprenöriella förmågor som initiativförmåga, ansvarstagande, att gå från idé till handling, kreativitet, beslutsfattande, kommunikationsförmåga och samarbetsförmåga.
- Säkring och utveckling av det förebyggande och främjande elevhälsoarbetet för att förbättra eleverna sociala förutsättningar för studier och deras studiemotivation fortsätter.
- Fortsatt arbete med att elevinflytandet ska stärkas. Modellen ”lyssna på eleven” ska vidareutvecklas på skolorna. Kursutvärderingar ska genomföras av undervisningen för att ta vara på elevernas synpunkter för att fortsätta förbättringar av undervisningen.
- Fortsatt utveckling av elevstödet och särskilda anpassningar.

2. Resultatredovisning och analys avgångselever gymnasiet 2017

2.1 Analys och kommentarer

2.1.1 Inledning

Det totala antalet avgångselever på våra gymnasieskolor har minskat under de senaste åren. Antalet avgångselever har under perioden 2015-2017 minskat med 78 på de högskoleförberedande programmen och 37 på yrkesprogrammen, således totalt 115 färre avgångselever jämfört med 2015. Minskningen har dock stannat av och jämfört med föregående år, 2016, är det 26 färre elever. För de högskoleförberedande programmen är det framförallt de Naturvetenskaps- och Samhällsvetenskapsprogrammen som tappat totalt 79 elever. Det kompenseras i viss mån av att ekonomiprogrammet har ökat med 13 elever. För yrkesprogrammen är det Vård- och omsorgsprogrammet som minskar med 16 elever. På grund av lågt söktryck avvecklades programmet inför 2014 och den sista klassen elever slutade vårterminen 2016. Vidare har bygg- och anläggningsprogrammet och fordon- och transportprogrammet minskat antalet elever främst mellan 2015 och 2016.

På grund av minskat elevantal under många år förändrades gymnasieskolans organisation inför höstterminen 2013, vilket innebar att de högskoleförberedande programmen samlades på Täljegymnasiet och Wendela Hebbegymnasiet (estetiska utbildningar), yrkesprogrammen på Torekällgymnasiet samt introduktionsprogrammen på Morabergs studiecentrum. Vårterminen 2016 lämnade de elever som började årskurs ett i den nya organisationen gymnasiet. Eleverna som lämnade gymnasiet 2015 eller tidigare har påbörjat utbildningen i den gamla organisationen.

2.1.2 Högskoleförberedande program

Andel elever med examen

	2017	2016	2015	2014
Ekonomiprogrammet	67%	80%	55%	65%
Estetiska programmet	77%	88%	79%	61%
Naturvetenskapsprogrammet	78%	76%	73%	88%
Samhällsvetenskapsprogrammet	61%	71%	60%	81%
Teknikprogrammet	57%	60%	100%	-
Totalt	70%	77%	68%	76%

Alla elever som avgår med examen har också grundläggande behörighet till högskolan. Andelen elever totalt som avgått med examen i högskoleförberedande program har minskat med sju procentenheter jämfört med föregående år och uppgår till 70 procent. Andelen elever som har avgått med examen har varierat under perioden.

För att få examen krävs godkänt i svenska, engelska och matematik upp till en viss nivå. Utöver det krävs ett godkänt gymnasiearbete samt en studieplan som omfattar 2 500 poäng samt godkänt i 2 250 poäng totalt. Totalt avgick 30 procent av eleverna utan examen vårterminen 2017. Nedan framgår orsak till att eleverna inte avgått med examen. Uppgiften avser andel av samtliga avgångselever:

Andel saknar godkänt gymnasiearbete			Andel saknar godkänd svenska			Andel saknar godkänd engelska		
2017	2016	2015	2017	2016	2015	2017	2016	2015
12%	12%	14%	15%	13%	20%	9%	5%	13%

Andel saknar godkänd matematik			Andel saknar tillräckliga poäng		
2017	2016	2015	2017	2016	2015
5%	5%	8%	25%	20%	-

Ovan tabeller visar att andelen elever som saknar godkänd svenska eller engelska har ökat något. Det är precis som föregående år dock tydligt att elever som inte avgår med examen saknar godkänt i flera ämnen. Många har bristfälliga kunskaper i svenska, vilket gör det svårt att klara undervisningen i de flesta ämnen. Att sakna ett godkänt gymnasiearbete är generellt en följd av att inte vara godkänd i andra ämnen. Det finns inte en elev som slutat utan examen som bara saknar gymnasiearbetet. Det finns dock flera elever som är godkända i alla ovan redovisade ämnena men som sedan saknar tillräckligt många av övriga ämnen, vilket leder till att de inte läst tillräckligt många poäng för att få en examen.

Det finns dock skillnader mellan programmen och mellan åren, vilket framgår av nedan tabeller.

2016		Andel av elever som inte uppnår examen				
		Ej godkänt gymnasiearbete	Ej godkänd svenska	Ej godkänd engelska	Ej godkänd matematik	Ej tillräckliga poäng
Program	Andel som inte uppnår examen 2016					
Ekonomiprogrammet	20%	0%	11%	22%	0%	100%
Estetiska programmet	12%	0%	100%	0%	40%	100%
Naturvetenskapsprogrammet	24%	29%	71%	57%	0%	100%
Samhällsvetenskapsprogrammet	29%	89%	50%	6%	39%	72%
Totalt	23%	51%	53%	22%	20%	87%

2017		Andel av elever som inte uppnår examen				
		Ej godkänt gymnasiearbete	Ej godkänd svenska	Ej godkänd engelska	Ej godkänd matematik	Ej tillräckliga poäng
Program	Andel som inte uppnår examen 2017					
Ekonomiprogrammet	33%	36%	57%	29%	29%	100%
Estetiska programmet	23%	22%	89%	0%	11%	78%
Naturvetenskapsprogrammet	23%	0%	22%	22%	11%	78%
Samhällsvetenskapsprogrammet	39%	75%	44%	50%	13%	69%
Totalt	30%	43%	53%	31%	18%	82%

Det är få elever som lämnar teknikprogrammet, vilket därför inte redovisas på denna detaljnivå.

Naturvetenskapsprogrammet är ett av programmen som har lägst andel elever som slutar utan en examen. Jämfört med föregående år så är det en lägre andel som saknar de obligatoriska ämnena. Av de elever som inte avgår med examen är orsaken i de flesta fall att de inte fått godkänt i tillräckligt många ämnen/kurser. Det är en förändring jämfört med föregående år då betydligt fler saknade godkänt i svenska och engelska.

Det *estetiska programmet* har lika andel elever som inte avgår med examen som Naturvetenskapsprogrammet. Här har dock en betydligt högre andel inte godkänt i svenska. Samma problematik fanns även föregående år.

Det *samhällsvetenskapliga programmet* är det högskoleförberedande program där högst andel elever lämnar gymnasiet utan examen båda redovisade år. Det är fortsatt en hög andel som saknar godkänt i svenska. Men i år saknar dessutom en högre andel godkänt i engelska. Däremot är det betydligt högre andel som klarar godkänt i matematik.

Även för eleverna som gått *ekonomiprogrammet* ser vi att andelen som inte klarar godkänt i svenska har ökat. Jämfört med eleverna på samhällsvetenskapliga programmet så saknar en större andel även godkänt i matematik jämfört med föregående år.

Jämförelsetal

	2017	2016	2015	2014
Ekonomiprogrammet	13,22	13,54	13,08	13,19
Estetiska programmet	14,73	14,82	14,77	14,32
Naturvetenskapsprogrammet	15,40	13,88	14,95	14,38
Samhällsvetenskapsprogrammet	14,42	14,74	14,35	13,67
Totalt	14,50	14,32	14,50	13,99

Jämförelsetalet (betygspoängen) har ökat från 14,32 år 2016 till 14,50 vårterminen 2017. Jämförelsetalet beräknas på de elever som avgått med examen. Förändringarna är för de flesta programmen relativt små. Endast för naturvetenskapsprogrammet kan noteras en större förändring och då en förbättring. Antalet elever på programmet är dock för få för att dra några slutsatser av förändringen.

Kommentarer

Andelen elever som väljer våra gymnasieskolor har minskat under många år. Elever med höga betyg från grundskolan väljer gymnasieskolor i andra kommuner eller fristående gymnasieskolor. Det har för de högskoleförberedande programmen i våra gymnasieskolor medfört att allt fler elever har brister i sina kunskaper när de börjar gymnasiet. Gymnasiet har tidigare identifierat framförallt brister i svenska och engelska som orsak till en låg målpuppfyllelse inom gymnasieskolan. I det systematiska kvalitetsarbetet är därför språk- och kunskapsutvecklande arbete i alla ämnen i fokus. Vidare finns ett arbete med förbättrat elevstöd och särskilda anpassningar på skolorna. Extra resurser har prioriterats för att stödja elevernas utveckling för att nå godkända betyg. Det har även varit prioriterat att säkra och utveckla de förebyggande och främjande elevhälsoresurserna på samtliga gymnasieskolor. I det ingår även att stärka elevinflytandet genom en modell – ”lyssna på eleven”. Dessa områden kommer att vara fortsatt i fokus på våra gymnasieskolor.

2.1.3 Yrkeprogram

Andel examen

	2017	2016	2015	2014
Bygg- och anläggningsprogrammet	64%	85%	60%	50%
Barn- och fritidsprogrammet	75%	76%	71%	55%
El- och energiprogrammet	75%	91%	30%	67%
Fordons- och transportprogrammet	100%	50%	36%	70%
Handels- och administrationsprogrammet	50 %	-	67%	69%
VVS- och fastighetsprogrammet	60%	75%	100%	72%
Vård- och omsorgsprogrammet	100%	59%	89%	74%
Total	70%	72%	67%	62%

Handels- och administrationsprogrammet hade inte några avgångselever 2016. Det är få avgångselever från varje program, vilket innebär att resultaten kan variera kraftigt mellan åren då varje elev har står påverkan på resultaten.

Andelen elever som avgått med examen i yrkesprogram (Torekällgymnasiet) har minskat med två procentenheter till 70 procent av avgångseleverna. Att tänka på när det gäller jämförelser mellan åren och programmen är att antalet elever på yrkesprogrammen är få. Totalt lämnade 80 elever ett yrkesprogram vårterminen 2017. Varje elev utgör således drygt en procent i statistiken på totalnivån. För fordons- och transportprogrammet motsvarar en elev nästan 15 % för åren 2016-2017 medan en elev motsvarade ca sju procent 2015. Så stora skillnader procentuellt kan motsvara en skillnad på en elev som inte är godkänd.

För att få examen krävs godkänt i svenska, engelska och matematik upp till en viss nivå. Utöver det krävs ett godkänt gymnasiearbete samt en studieplan omfattande 2 500 poäng samt godkänt i 2 250 poäng totalt samt 400 poäng för de programgemensamma ämnena. Totalt avgår 30 procent av eleverna utan examen. Nedan framgår orsak till att eleverna inte avgått med examen. Uppgiften avser andel av samtliga elever:

Andel saknar godkänt gymnasiearbete			Andel saknar godkänd svenska			Andel saknar godkänd engelska		
2017	2016	2015	2017	2016	2015	2017	2016	2015
9%	5%	8%	5%	5%	1%	8%	7%	7%

Andel saknar godkänd matematik			Andel saknar tillräckliga poäng		
2017	2016	2015	2017	2016	2015
8%	8%	10%	26%	18%	Ingen uppgift

Yrkesprogrammen analyseras inte programvis eftersom det är relativt sett få elever som inte uppnår examen, totalt 24 elever. Andelen elever som saknar godkänt i engelska, svenska och matematik har inte förändrats väsentligt jämfört med föregående år. Den vanligaste orsaken till att eleverna inte får en examen är i år liksom föregående år att de inte uppnår godkänt i tillräckligt många kurser och således inte uppnår det antal kurspoäng som är nödvändigt för en examen. Det kan det bero på att de inte klarar tillräckligt många poäng i de programgemensamma ämnena. Det är totalt 88 procent av de elever som inte uppnår examen som saknar tillräckligt många poäng som helhet eller för programgemensamma ämnen. Av eleverna utan examen är det 17 procent som har godkänt i alla för examen obligatoriska kurser men brister i övriga. Vidare saknar 25 procent godkänt i matematik samt 25 procent i engelska. Det är dock endast 17 procent av eleverna som inte avgår med examen som saknar godkänt i svenska.

Andel elever med högskolebehörighet

Att få en examen från yrkesprogram innebär inte att eleverna har en grundläggande behörighet till högskolan. Av tabellen nedan framgår andelen elever från yrkesprogrammen som har en grundläggande högskolebehörighet av samtliga elever från yrkesprogrammen.

	2017	2016	2015	2014
Bygg- och anläggningsprogrammet	-	15%	10%	6%
Barn- och fritidsprogrammet	54%	48%	29%	17%
El- och energiprogrammet	50%	36%	0%	20%
Fordons- och transportprogrammet	-	50%	0%	4%
Handels- och administrationsprogrammet	40%	-	67%	67%
VVS- och fastighetsprogrammet	20%	0%	8%	22%
Vård- och omsorgsprogrammet	100%	35%	58%	39%
Totalt	34%	31%	25%	19%

Andelen elever som har en grundläggande behörighet till högskola är 34 procent, vilket är en ökning med 3 procentenheter jämfört med föregående år. Sett till antalet elever så rör det sig om att en elev mer än föregående år har fått en grundläggande behörighet till högskolan. Det är drygt hälften av eleverna som avgick med examen. Återigen är att beakta är att antalet avgångselever är relativt få i varje program, vilket medför att en elev påverkar utfallet relativt mycket.

Kommentarer

För att höja yrkesprogrammets attraktivitet ingår från och med höstterminen 2016 ämnen motsvarande högskolebehörighet i programmets studieplaner på Torekällgymnasiet. Eleverna måste fortsättningsvis själva aktivt välja att inte studera motsvarande högskolebehörighet och då istället välja andra kurser för att uppnå examen.

Jämförelsetal

	2017	2016	2015	2014
Bygg- och anläggningsprogrammet	12,41	12,19	11,23	12,08
Barn- och fritidsprogrammet	12,25	13,89	12,28	13,25
El- och energiprogrammet	11,80	12,35	12,17	12,80
Fordons- och transportprogrammet	13,58	10,98	11,93	12,29
Handels- och administrationsprogrammet	14,76	-	12,01	11,91
VVS- och fastighetsprogrammet	11,85	11,09	11,99	11,58
Vård- och omsorgsprogrammet	13,28	14,46	14,03	14,03
Totalt	12,54	12,80	12,39	12,71

Jämförelsetalet för avgångseleverna från yrkesprogram har minskat med 0,26 till 12,54. Jämförelsetalet har varierat mellan åren liksom andelen som avgått med examen.

Kommentarer

För att förbättra resultaten har Torekällgymnasiet under de senaste åren särskilt utvecklat sitt arbete med anpassningar och stöd till eleverna. Det har även varit fokus på att säkra och utveckla de förebyggande och främjande elevhälsoresurserna på samtliga gymnasieskolor. Liksom för de högskoleförberedande programmen har Torekällgymnasiet arbetat med förbättringsområdet språk- och kunskapsutvecklande ämnesundervisning.

För att öka elevernas studiemotivation har Torekällgymnasiet påbörjat ett arbete med innovations och entreprenöriellt lärande också kallat värdeskapande lärande. Det innebär att skolan arbetar tematiskt och ämnesövergripande i alla ämnen. Arbetssättet innebär ett tätt samarbete mellan lärarna, ett kollegialt lärande måste utvecklas. Vidare utvecklar arbetssättet elevernas (och personalens) entreprenöriella förmågor som initiativförmåga, ansvarstagande, att gå från idé till handling, kreativitet, beslutsfattande, kommunikationsförmåga och samarbetsförmåga.